

Hva gjør SAS og Norwegian for å vinne feriepengene dine? Vi ble med på innsida hvor de hemmelige strategiene legges.

Til himmels

Foto: Mette Møller

Sydhavets paradys, Goa i India.

Barbent på lange, gyllne strender. Lettkledd. Palmesug og deilig føyvind. Fargerike mennesker. Grønne rismarker. Duftende krydderplantasjer. Frodig jungel. Spennende shopping. Behagelig lave priser. Vakre templer. Velkommen til drømmeferien og til Goa!

INDIA, GOA

Dobbeltrom superior på Estrella do Mar Beach Resort SSS+
2 uker, inkl. kontinental frokost fra 6295,-

tlf. 08100

Fra Oslo, 11. desember. Visse betingelser gjelder.

 startour.no

Belgiske Julien de Smedt (32) har tegnet en hypermoderne versjon av nasjonalsymbolet Holmenkollen. Nå raser debatten. Vi møtte arkitekten hjemme i København.

Nasjonalarkitekten

Vinnerutkastet: Julien de Smedt og JDS Architects vant arkitektkonkurransen for ny hoppbakke i Holmenkollen. Målet har vært å lage en bakke som feirer sporten. Neste uke avgjør byrådet om de faktisk skal bygge den.

Fornøyd: De Smedt synes Holmenkollen er hans beste prosjekt så langt.

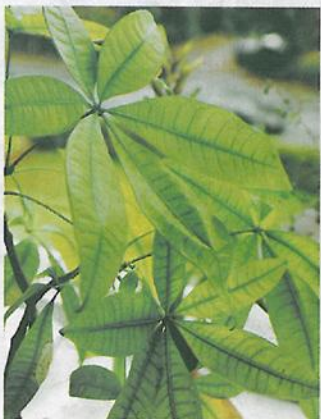
Roligere: De Smedt trives i Frederiksberg.

Oppgang: Det meste har gått oppover for belgieren.

Allt i ett: Smått og stort er samlet i bokhylla.

Liker grønt: De Smedt skulle gjerne hatt et tre i stua.

Bokglad: Favoritten er «Neuromancer» av William Gibson.

Ung kjendis: Allerede i 20-åra var de Smedt en prisbelent, kjent arkitekt.

– Jeg er ikke en sånn person som må ha huset fullt opp av Arne Jacobsens design. Jeg ville hatet det.

ROMMET VAR FULLT av folk og forventninger. Snart skulle juryen annonsere vinnerne av arkitektkonkurransen for nye Holmenkollen. Hvordan hans forslag hadde gjort det, visste ikke Julien de Smedt. Han var bare blitt bedt om å komme. Først annonserte de tredjeplassen. Og mens de snakket om andreplassen, gikk det opp for den unge arkitekten at hans «Nye Holmenkollen Fyz» hadde gått helt til topps.

– Jeg kjente det kribla i magen, sier

de Smedt og smiler blygt.

Han setter seg ned bak skrivebordet i leiligheten i Frederiksberg vest i København.

– Det var overraskende. Men veldig, veldig gøy.

IKKE ER HAN NORSK, ikke har han vært på hopprenn og ikke lager han konvensjonell arkitektur. Det lå i kortene at det måtte bli noe annerledes når belgiske Julien de Smedt bosatt i København skulle tegne en ny versjon

av Norges kanskje viktigste nasjonalsymbol. Og «Nye Holmenkollen Fyz» er blitt mer enn en hoppbakke. En slags lysende skulptur som skal trone på toppen av Oslo.

– Ja, jeg ser den nesten ikke som arkitektur. Den er mer som en gjenstand. Som en lysestake, kanskje.

Hoppbakken er laget som en sammenhengende konstruksjon. Helt fra tilskuerterrassen på toppen til de to «armene», som deler bakken i to ved hoppkanten, og til slutt møtes nede

på sletra – som om de omfavner tilskuerne og hopperne. Og med gjennomsinnelige plater som lyssettes innenfra skal bakken skinne.

Målet har vært å lage en arkitektur som hedrer sporten selv. Dette er et prosjekt som feirer skihopping og som skal få tilskuerne, hopperne og media til å fokusere på selve hoppet. Derfor er arkitekturen så forenklet, så klar og ren, sier de Smedt.

Som ikke har noe til overs for voldsomme prestisjebygg.

Veggen full: Bokhylla i den ene stua er satt sammen av mange ulike hyller og skap. Sammen utgjør de en hel vegg. - Nesten som et helt eget møbel, sier de Smedt.

Så lyset: De Smedt falt for lyset i leiligheten.

Knips: Den fotograferte tar bilde av fotografen. Eller er det omvendt?

Suvenir: Tradisjonelt kinesisk tesett kjøpt i Taiwan.

– Jeg liker best prosjekter i stor målestokk, da er det mer masse å leke med.

– Hvis jeg skal lage en bank, vil det ikke være nok å lage en glassboks. Det er kjedelig, man må gi folk noe mer.

Slik han har tenkt med Holmenkollen.

– Holmenkollen er jo ikke bare et skihopp. Men et sted fullt av turister og folk som bruker området. Bygget skal være for dem også.

DE SMEDT ser ut av vinduet. Utenfor regner det lett og det blåser høstfriskt rundt mursteinsgårder og små hageflekker. Det er ikke lenge siden han bodde ved Kongens Nytorv midt i sentrum. Men en dag fikk han nok. Det var for mye bråk, for mange body-buildere og for lite lys. Han løftet røret og fikk sekretæren til å avslutte leiekontrakten samme sommerdag. Nå bor han her i tredje etasje i en gammel bygård sammen med kjæresten sin, klesdesigneren Prisca Villsbol. For mens Julien lager grensesprengende arkitektur i arbeidstida, er hjemmebanen langt mer tradisjonell.

– Vi vet ikke helt hva vi skal gjøre med denne leiligheten, men jeg liker den. Det er en god atmosfære her. Det er enkelt, ikke for mange ting. Og rolig. Dette er sånn vi liker det.

Mange misforstår forholdet mellom arkitektur og interiørdesign, mener de Smedt.

– Min leilighet er ikke arkitektur, det er et sted jeg lever og som inneholder ting som er en del av livet mitt nå og før. I tillegg er det ikke bare min leilighet, den er også kjæresten min sin – som har sin personlighet og sin smak. Vår leilighet reflekterer den personen vi er sammen, sier de Smedt som også holder på å tegne sitt eget sommerhus i Brasil.

– Arkitekturen der vil trolig være mer det man vil forvente av meg. Men

innredningsmessig vil det sikkert bære preg av valgene til alle de som bor der. Det er greit for meg. Jeg er ikke en sånn person som må ha huset fullt opp av Arne Jacobsens design. Jeg ville hatet det.

JULIEN DE SMEDT var ikke mer enn 16 år da han bestemte seg for å bli arkitekt.

– Jeg skatet hele dagen i gatene og fikk urban erfaring kan du si. Jeg visste hvordan jeg skulle odelegge byen.

Men de Smedt ville også bygge den opp igjen. Og derfra ble det en passe lang, men relativt kronglete vei. Først tre ulike skoler i Belgia, så et år i Paris, et i LA og til slutt et i London. Seks skoler på fem år.

– Jeg brukte utdannelsen som en måte å reise på. En måte å oppleve nye byer på, møte nye akademiske miljøer og få variasjon. Folk kan synes det er rart at en belgier har tegnet Holmenkollen, men jeg omfavner forskjeller. Det er ikke så nøye hvor du kommer fra, det er hvordan du ser ting. Hvordan man forholder seg til det som er nytt. Og det kan jeg mye om.

I studietida jobbet de Smedt for OMA og stjernearkitekten Rem Koolhaas. Der ble han også kjent med den unge, danske arkitekten Bjarke Ingels. Etter studiene bestemte de seg for å slå seg sammen og lage film. Men for å spe på inntekterne sendte de inn bidrag til arkitektkonkurranser. Som de stadig vant. De var unge, frittalende og nyskapende og de Smedt og Ingels ble stjerner over natta i Danmark. Sammen dannet de kontoret PLOT og prisene haglet, blant annet for VM i Huses i Øresraden, København Havnbad og et psykiatrisk sykehus i Helsingør. I tillegg til et forslag til konserthus i Stavanger. Det vant de gull-

- Ja, jeg ser den nesten ikke som arkitektur. Den er mer som en gjenstand. Som en lysestake, kanskje.

bjørnen i Biennalen i Venezia for - men ikke arkitektkonkurransen.

Kontoret vokste og vokste. Fem år senere var det slutt. Ingels og de Smedt gikk hver til sitt.

- Nei, hvorfor skiller folk seg? De Smedt lar spørsmålet henge i luften. Dette er ikke yndlingstemaet.

- Vi måtte bare gjøre det. I starten gjorde vi alt sammen, men etter hvert ble kontoret så stort og vi måtte dele på prosjektene. Dermed måtte vi for-

svare valgene vi gjorde overfor hverandre. Det var ikke så lett.

Etter bruddet satt Ingels igjen med alle prosjektene.

- Er dere venner?

- Vi er ikke omgangsvenner, men vi respekterer hverandre. Selv om vi er uenige om ting, er det også mye vi er enige om, sier de Smedt og trekker pusten.

- Egentlig handler det om måten man vil leve livet på. Om man vil øde-

Jegge alt rundt seg i samme slengen eller ikke. Bruddet er det beste som har skjedd. Jeg er mye mer fornøyd nå. Det er vi begge. Det er i hvert fall noe vi er helt enige om.

PÅ EGNE BEIN har de Smedt fortsatt å ha suksess. Arkitektkontoret JDS Architects har 30 ansatte, og nye spektakulære prosjekter på løpende bånd. Jo større, jo bedre.

- Jeg liker best prosjekter i stor må-

lestokk, da er det mer masse å leke med.

Nylig fikk han klarsignal for å bygge verdens høyeste bygg på 1111 meter i Shenzhen i Kina.

- Vi holder aldri på med bare et prosjekt og har alltid to eller tre konkurranser gående. Ellers vinner vi aldri.

De Smedt har sendt inn 12-13 forslag i norske arkitektkonkurranser som ikke har blitt noe av. Foreløpig er butikken Bruuns Bazaar i Oslo eneste

Ut av sentrum: Heller bygård i Frederiksberg.

Skater: Det gamle skateboardet er blitt til bord.

Stein på stein: Detalj fra bygården til de Smedt.

Rett hjem

Hvem: Arkitekt Julien de Smedt (32)

Hva: Har tegnet vinnerforslaget til ny holmenkollenbakke.

Hvor: Bor sammen med kjæresten Prisca Viltsbo i en leilighet i Frederiksberg i København.

Hvorfor vant «Nye Holmenkollen Fyr»?

- Jeg tror at prosjektets klare uttrykk gjorde at det vant.

Ditt beste prosjekt så langt?

- Holmenkollen!

Din skihopperfavoritt?

- Jeg holder på å perfektionere mine hoppkunnskaper, men så

langt må jeg si at Wirkola er på toppen av lista.

Hva kommer aldri over dørtokken hjemme hos deg?

- Det er heller mental innstilling og overbevisning som irriterer meg. Uærlighet og rasisme blant annet.

Favorittbygg?

- Det er et vanskelig spørsmål.

Det er så mange jeg ikke har besøkt ennå. Men jeg synes «The SESC Pompeia Factory» i São Paulo av Linda Bo Bardi er et de mest levende steder jeg har vært.

Ditt siste prosjekt?

- Vi holder aldri på med bare et prosjekt av gangen, heller fem og seks. Men vi har akkurat tatt på oss et stort husprosjekt i Aarhus i Danmark. Parallelt holder vi på med noen hus i Taiwan, et buddhistisk institutt i Paris, et nærings- og bolig prosjekt i Aten, noe liknende i Zürich, et prosjekt for framtidige høyhuskonsepter, et veldig stort og variert prosjekt i Shenzhen i Kina og selvfølgelig Holmenkollen.

CV: De Smedt er født og oppvokst i Belgia. Startet arkitektkontoret PLOT sammen med danske Bjarke Ingels i 2001. Prisene haglet, men i 2005 gikk de hver til sitt. Driver i dag eget arkitektkontor i København med 30 ansatte. Åpner snart eget oslo-kontor.

Lage selv: Leiligheten er sparsomt møblert, og spisebordet er ikke blant de Smedts favoritter. Derfor vil han tegne et selv i stedet. Det store fotografiet på veggen har moren hans tatt på en av sine reiser.

- Norge er inne i en ny fase, og det har kommet meg til gode.

synlig spor etter de Smedt i Norge.

- Prosjektene har ofte oppnådd stor interesse, men de har vært for radikale for Norge. Men noe har endret seg. Norge er inne i en ny fase, og det har kommet meg til gode, sier de Smedt.

Han tror Norge står foran mye ny og spennende arkitektur.

- Norge har et stort potensial. Det finnes flotte bygge der, men ikke mange nok til å gi at det gir Norge et godt rykte.

Derfor håper de Smedt på flere oppdrag i Norge.

- For å følge opp Holmenkollen åpner vi eget kontor i Oslo, og når vi

først har kontor der ønsker vi selvsagt nye prosjekter velkommen. Oslo er superhyggelig og jeg gleder meg til å være der mer.

HAN REISER seg og går rundt i leiligheten. Den er ganske tom ennå. Spisestua består av et par røde stoler og et spinkelt bord som de Smedt egentlig ikke liker. I den andre stua står ei seng som både brukes som sofa og soveplass til gjester, et staffeli med et maleri som moren hans har malt og en samling grønne planter.

- Her skal det bli fullt av planter, sier de Smedt og peker mot vinduene i

karnappet.

- Jeg liker planter. Skulle helst hatt et helt tre her inne. Men det er ikke så lett å få til.

Det er i den andre stua det er flest ting. Bortsett fra et skrivebord og noen stoler, er den ene vegg fylt fra topp til bunn. Av kasser, bokser og hyller, fylt med parets bøker, bilder og dvd-er.

- Vi har konsentrert mye på en vegg for å frigjøre plass i leiligheten. Vi har satt sammen mange typer oppbevaringsmøbler og til sammen er det et helt eget møbel. Det liker jeg.

De Smedt snur seg og peker på et

knusktørt Bonsai-tre.

- Da det døde lurte vi på hva vi skulle gjøre med det.

Og mens paret tenkte, begynte de å henge ting på det.

- I stedet for å ha masse rart liggende i en skuff, hvorfor ikke vise det fram? Så vi hang vi det på treet og kalte det «Junktree».

Treet ble en inspirasjonskilde til et nytt produkt som JDS Architects har produsert. Og nettopp kalt: Junktree?

- Så nå har du ingenting i skuffen?
- Jo, da. Jeg har det også. Man har alltid en skuff av rare ting.

lv@dagbladet.no

Viser rotet: Da Bonsai-treet døde begynte paret å henge ting på det. Treet ble døpt «Junktree». - I stedet for å ha masse rart liggende i en skuff, hvorfor ikke vise det fram?

